Krátký test zrakově-prostorové paměti: normativní data a nové indexy učení

Filip Havlík, Josef Mana, Hana Georgi, Ondřej Bezdíček

Neuropsychologie v České republice se postupně stále více stává kompetitivním oborem i na mezinárodní úrovni (Štěpánková Georgi, 2018). Dostupnost standardizovaných neuropsychologických testových metod je však oproti zahraničí výrazně omezená. To limituje jak další rozvoj oboru, tak poskytování péče v rámci tzv. přístupu založeného na důkazech. Jednou z chybějících metod v české praxi je i Krátký test zrakově-prostorové paměti – revize (BVMT-R).

BVMT-R je test zrakové a prostorové deklarativní paměti, jehož principem je ve třech po sobě jdoucích pokusech zapamatovat si a nakreslit šest obrazců prezentovaných na podnětovém archu v matici 2×3 . K zapamatování si obrazců má testovaný vždy 10 sekund. Kromě těchto tří pokusů zahrnuje BVMT-R také oddálené vybavení (DR), rekognici a kopii. Kromě rekognice jsou jednotlivé pokusy hodnoceny z hlediska přesnosti a umístění každého z šesti obrazců, kdy lze v každém pokusu získat 0–12 bodů. Rekognice je ve formátu nuceného výběru (ano/ne) a maximálně dosažitelným skórem je opět 12 bodů (Benedict, 1997).

Tento test je celosvětově jedním z nejpoužívanějších měřítek zrakově-prostorové paměti a oproti podobným testům, například testu Reyovy-Osterriethovy komplexní figury (Meyers & Meyers, 1995), disponuje díky třem pokusům také možností výpočtu indexů učení. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli pro vytvoření normativních dat a zpřístupnit tak BVMT-R české psychologické obci. Naše úsilí vyústilo v normativní datový soubor o velikosti 920 probandů ve věku od 17 do 95 let.

Dále jsme díky aplikaci postupů zavedených k výpočtu indexu učení například v Paměťovém testu učení (Bezdicek et al., 2014) identifikovali nový index učení s vyšší diskriminační přesností než index uvedený v oficiální příručce BVMT-R. Bohužel se nám nepodařilo získat od majitele práv souhlas s vydáním plnohodnotné verze zahrnující i český manuál, nicméně BVMT-R lze zakoupit prostřednictvím stránek PAR, Inc. (<https://www.parinc.com/Products/Pkey/30>) a využít česká normativní data, která jsou k dispozici v našem nedávno vydaném článku (Havlík et al., 2020). I přes tato omezení věříme, že je BVMT-R důležitým nástrojem použitelným v běžné psychologické praxi.

Reference

- Benedict, R. H. B. (1997). *Brief Visuospatial Memory Test-Revised: Professional manual*. PAR.
- Bezdicek, O., Stepankova, H., Moták, L., Axelrod, B. N., Woodard, J. L., Preiss, M., Nikolai, T., Růžička, E., & Poreh, A. (2014). Czech version of Rey Auditory Verbal Learning test: Normative data. *Aging, Neuropsychology, and Cognition*, 21(6), 693-721. <https://doi.org/10.1080/13825585.2013.865699>
- Havlík, F., Mana, J., Dušek, P., Jech, R., Růžička, E., Kopeček, M., Georgi, H., & Bezdicek, O. (2020). Brief Visuospatial Memory Test-Revised: normative data and clinical utility of learning indices in Parkinson's disease. *Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/13803395.2020.1845303>
- Meyers, J. E., & Meyers, K. R. (1995). *Rey complex figure test and recognition trial: Professional manual*. Psychological Assessment Resources.
- Štěpánková Georgi, H. (2018). Neuropsychologie v ČR v roce 2018. *E-psychologie*, 12(2), 61-63. <https://e-psycholog.eu/pdf/stepankova-georgi-zp.pdf>

O autorech

Mgr. Filip Havlík, výzkumný pracovník na Pražské vysoké škole psychosociálních studií, doktorand oboru Neurovědy na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy.
Kontaktní údaje: filip.havlik.kv@gmail.com

Mgr. Josef Mana, výzkumný pracovník na Pražské vysoké škole psychosociálních studií, doktorand oboru Neurovědy na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy.
Kontaktní údaje: ironmana@email.cz

PhDr. Hana Georgi, Ph.D., prorektorka pro vědu a výzkum na Pražské vysoké škole psychosociálních studií.
Kontaktní údaje: hana.georgi@pvsp.cz

doc. Mgr. Ondřej Bezdíček, Ph.D., docent lékařské psychologie na Univerzitě Karlově, pedagogický pracovník na Pražské vysoké škole psychosociálních studií, psycholog a výzkumný pracovník Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.
Kontaktní údaje: ondrej.bezdicek@lf1.cuni.cz

Havlík, F., Mana, J., Georgi, H., & Bezdíček, O. (2021). Krátký test zrakově-prostorové paměti: normativní data a nové indexy učení. *E-psychologie*, 15(1), 92-93. <https://doi.org/10.29364/epsy.395>